

MOKŘADNÍ BIOTOPY

ID opatření	TON-MOKR			
Druh opatření	Mokřadní biotopy			
Typ opatření	-			
Popis	<p>Mokřad je sezonně nebo trvale podmáčená nebo mělce zatopená plocha přispívající ke komplexnosti revitalizace území, kde jsou přirozené podmínky k rozvoji rostlin přizpůsobených k životu ve vodě. Cílem opatření je akumulace vod na plochách vhodných k zamokření a pomalé vsakování vod do půd anebo vytvoření vhodných stanovišť (biotopů). Mokřady mohou být součástí biocenter nebo biokoridorů se specifickými mezofilními, mokřadními a vodními biocenózami. Za mokřad lze považovat neovladatelný prostor s akumulovanou vodou, např. močál, prameniště, rašeliniště, podmáčenou louku, jezírko, tůň, dno dlouhodobě vypuštěného rybníka atd. Předpokládá se zvýšení biologické rozmanitosti, příznivé uspořádání vodních poměrů a vznik útočišť pro biotu s vodou v době sucha. Opatření podporují vsakování vody a tvorbu zásob podzemní vody.</p>			
Technické parametry	<p>Hloubením mohou být vytvořeny umělé tůně napájené podzemní vodou, srážkami nebo vodou z toku. Lze uvažovat o vytvoření soustavy tůní, které mohou být např. v původním korytě a propojené podzemní vodou, povrchovým přeronom nebo zakopaným mrtvým dřevem, které funguje jako drenáž. Mokřadní plochy mohou být vytvořeny i na místě výstí drenážních odvodnění pozemků s výhodou čištění těchto vod. Tvar a hloubka mokřadů souvisí s prostorovými možnostmi definovaných ploch nebo vymezeného pásu. Tvarové parametry by také měly odpovídat stanovištním nárokům cílových společenstev.</p>			
Podmínky realizace	<p>K realizaci je potřeba zejména prostor, zdroj vody, finanční prostředky, souhlasy dotčených vlastníků a souvisejících subjektů, dostatečná odborná a organizační připravenost.</p>			
Možné střety	<p>Omezené finanční možnosti na výkup pozemků, ochota majitelů prodat pozemky, možnost zamokření okolních pozemků, střet s územním plánem. Mohlo by dojít ke střetům s veřejným zájmem na ochranu přírody a krajiny podle zákona č. 114/1992 Sb. (VKP, ÚSES, zvláště chráněné druhy, ZCHÚ a NATURA 2000).</p>			
Interakce/synergie	<p>Přítomnost vody v mokřadu souvisí se vsakovacími schopnostmi okolí, plochou mokřadu, zastíněním, úrovní hladiny podzemní vody, periodicitou záplavy. Je možné, že voda během sucha zcela vyschne, což nemusí být vždy žádoucí - záleží na nárocích cílových společenstev. Menší nebo mělké tůně mohou být postupně zazemněny. Tím dojde ke změně jejich funkce, což však odpovídá sukcesnímu vývoji. Prohřívání vodního sloupce zvyšuje v případě eutrofizace vody produkci fytoplanktonu a snižuje rozpustnost kyslíku. Není vhodné měnit úroveň hladiny podzemní vody v okolí mokřadu (studny, ovlivnění nemovitostí zvýšenou vlhkostí).</p>			
Stanovení nákladů	<p>Dle objemu výkopových prací a s tím souvisejících nákladů na výkup pozemků nebo přemístění materiálu a dále dle náročnosti přivedení vody na pozemek.</p>			
Časové hledisko	Příprava a realizace	krátkodobá	0-3 let	x
		střednědobá	4-6 let	
		dlouhodobá	7 a více let	
	Rychlost efektu	krátkodobá	0-3 let	x
		střednědobá	4-6 let	
		dlouhodobá	7 a více let	

FOTODOKUMENTACE PŘÍKLADŮ REALIZACÍ

Přírodní památka Božický mokřad v k.ú. Božice (zdroj: VÚV TGM, v.v.i.)

Kozmické ptačí louky v k. ú. Kozmice (zdroj: Roman Závodský, mapy.cz)

HODNOCENÍ VLIVU OPATŘENÍ	
Detailní typ	Biotopy doprovázející vodní toky
Charakteristika	Výrazné zvýšení biologické rozmanitosti, vznik útočišť pro období sucha, možnost akumulace vod, možnost transformace.
A) Vliv na kvantitu vody	Prostory mokřadů mohou transformovat zvýšené průtoky (rozlivy dle kapacity nivy) a vytvářet příznivější podmínky k zasakování (delší zdržení, větší kontaktní plocha). Příspěvek k celkové transformaci povodně se projeví zejména na drobných tocích. Mají příznivější podmínky k infiltraci do nivy, zvyšují úroveň hladiny podzemní vody.
B) Vliv na hydromorfologii toku	Obnova přirozené členitosti nivy. Tím dojde ke zvýšení habitatové diverzity, podpoře přirozených sedimentačních a samočistících procesů.
C) Vliv na kvalitu vody	Přispívají k samočištění (delší doba zdržení vody, větší kontaktní plocha), odběru živin a znečišťujících látek, a to i prostřednictvím sedimentace nebo odběru mokřadní vegetací. Mokřady lze využít např. pro čištění drenážních vod.
D) Vliv na vodní a vodu vázané ekosystémy	Mokřady podporují vázání oxidu uhličitého do biomasy, akumulaci organických látek (zvyšují schopnost vázat vodu) a nutrientů v biomase a půdě. Mají vysokou produkci rostlinné biomasy, zvyšují diverzitu habitatů a s tím spojenou vyšší biodiverzitu a podporují rozvoj stanovišť pro obojživelníky. Jednotlivé vodní plochy mohou mít různou hloubku. Hlubší mokřady tvoří refugia pro vodní organismy v suchém období. Prohřívání vody nebývá problémem. Společenstva mokřadů jsou odlišná od společenstev vodního toku. V době povodní mohou být mokřadní plochy s trvalou vodní hladinou nebo odstavená ramena obohacena o druhy hlavního koryta, pro něž v určitých podmínkách mohou fungovat jako přechodná refugia. Někdy mohou naopak tyto druhy představovat ohrožení stavu cílového společenstva, např. zavlečením invazních druhů.
E) Vliv opatření na krajinu a suchozemské ekosystémy	Výrazné posílení druhové rozmanitosti a stability říčního ekosystému. Mokřady mohou být součástí biocenter nebo biokoridorů a fungují jako refugia či stanoviště.
F) Socio-ekonomický dopad	Zvýšení estetické hodnoty krajiny a tím i do určité míry podpora nepobytové rekreace, zlepšení mikroklimatu, zvýšení výskytu bodavého hmyzu.
N) Ekonomické náklady na realizaci a údržbu	Náklady jsou zejména na výkup pozemků a zemní práce. Stavba může zahrnovat napojení na zdroj vody a výsadbu vegetace. Údržba je minimální, ideálně vývoj k potenciálně přirozenému stavu bez nutnosti údržby. Údržba spočívá v případném pročištění nebo úpravě nátoků.